

ere stegne fra 53,78 Mill. Kr. til 89,46 Mill. Kr., altsaa op mod 90 Mill. Kr. Dette er en Stigning af 66 pCt., og det vil sige, at for hver 3 Kr., en dansk Skatteyder for Systemskiftet gav i Skat, skal han nu op med 5 Kr. Og denne Stigning fordeler sig meget ujævnt. Skatterne paa faste Ejendomme er, som jeg sagde før, uforandret. Derimod ere Omsætningsafgifterne, sikkert de irrationelleste af alle Afgifter, næsten fordoblede, Forbrugsafgifterne ere kun stegne med 29 pCt., og deraf falder kun $2\frac{2}{3}$ Mill. paa selve Toldafgifterne, Resten paa indenlandske Forbrugsafgifter, der i Modsætning til Toldafgifterne gøre Skade paa den indenlandske Produktion, genere dansk Erhvervsliv.

Men medens altsaa disse Forbrugsafgifter i deres Helhed ere stegne med 29 pCt., er der nyindført $48\frac{1}{5}$ Mill. Kr. personlige direkte Skatter, som man før var ganske foruden. Det er det nye Systems Indskud i vort Skattevæsen. Ved denne Indførelse af dette Element, som det danske Samfund udmærket har kunnet undvære under normale Forhold lige op til Systemskiftets Aar, nemlig Formue- og Indkomstskatten, er der rimeligvis, saa vidt man overhovedet kan skønne, sket en farlig Forskydning i Fordelingen af Skattebyrden mellem Land og By. Naar vi under eet undersøge den samlede direkte Beskatning, altsaa de faste Ejendomsskatter paa den ene Side og Formue- og Indtægtsskatten paa den anden Side, se vi, at der er tilvejebragt en større Ligelighed end tidligere for Grundejendomsskatternes Vedkommende, idet Byerne nu kun svare 2,4 Mill. og Landet 3,3 Mill., medens Byerne tidligere svarede 3 Mill. i Bygningsafgift og Landet 2,7 Mill. Kr. Denne Fordeling vil nogenlunde svare til de virkelige Formueforhold, navnlig naar man saa lægger ogsaa Formueskatten til, hvorefter Forholdet bliver: $\frac{2}{5}$ for Byerne, $\frac{3}{5}$ for Landet. Men det, som forrykker Forholdet, er, at Byerne i Indtægtsskat i 1910—11, da Skatterne ifølge Statistisk Tabelværk have udgjort 13 Mill. Kr., udrede de 7,8 Mill., hvilket vil sige 60 pCt. eller $\frac{3}{5}$, medens Landet kun udrede $\frac{2}{5}$, og naar vi nu faa en Forhøjelse af Ølskatten og en Cigarettskat yderligere, saa nærer jeg ingen Tvivl om, at denne Forrykkelse i Forde-

lingen af Skattebyrden mellem By og Land yderligere vil fortsættes til Ugunst for Byerne.

Dette Forhold hænger meget væsentligt sammen med, at Skatteansættelsen for Landet sikkert ikke er saa paalidelig, som den kunde være. Jeg nærer i alt Fald den allerdybeste Tvivl om, at det, hvis man virkelig kunde gøre Indtægterne rationelt op, skulde være saaledes, at Byerne svarede $\frac{3}{5}$ i Indkomstskat og Landet $\frac{2}{5}$. Nu har jeg nok set, at Ordføren for Regeringspartiet (Jørgen Jensen) har protesteret herimod, men han har ikke fremført noget egentligt Argument for sin Mening. Eller jeg vil snarere sige, at de af hans Bemærkninger, der lignede Argumenter, gik i modsat Retning. For det første gør han opmærksom paa, at Landbrugerne i langt større Udstrækning end hidtil bruge indkøbte Stoffer til Næringsmidler. Han sagde endog, at de alene bruge indkøbte Stoffer til Næringsmidler. Dette turde nu i alt Fald være en Overdrivelse, men naar han vilde forsvare den nuværende Skatteansættelse paa Landet ved at sige, at Landbruget i større Omfang bruger indkøbte Stoffer til Næringsmidler, indrømmer han derved stiltiende, at det, for saa vidt der bruges hjemmeavlede Næringsmidler, er vanskeligt at beregne og opgive Indtægten. Det er da ogsaa betegnende, at naar den ærede Ordfører skal resumere sin Opfattelse af Striden mellem Københavns Skattedirektør og Generaltolddirektøren paa dette Omraade, bruger han det Udtryk, at den Beskyldning er urigtig, at Skatteansættelsen i sine Hovedtræk ikke skulde være forsvarlig paa Landet — „alene naar man ser paa Landboernes Levemaade, vil man indse, at Landbruget ikke giver en saadan Rente, som en Forretning kan“. Men deri ligger altsaa, at det, som man i væsentlig Grad maa gaa efter, naar man skal bedømme Landbrugernes hele økonomiske Status, er deres Levemaade, og at det gør Skatteansættelsen vanskelig, tror jeg, vi let kunne være enige om, i hvert Fald burde vi let kunne være enige om det.

Dette, jeg her har fremført, er ikke nogen Beskyldning eller Bebrejdelse mod Landbruget, men man kan ikke skjule, at Landbrugerne staa overfor en meget van-